

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 1-4 และ 6 ส่วนผลการวิเคราะห์แบบสำรวจนำเสนอในตอนที่ 5 เนื้อหาของบทนี้แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว
- ตอนที่ 2 การบริหารงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หน่วยงานที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ บุคลากร และนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์
- ตอนที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์
 - 3.1 การขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ได้แก่ การรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ การติดต่อแหล่งบริจาค การรับสิ่งพิมพ์
 - 3.2 การรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ได้แก่ การรับและการคัดเลือกสิ่งพิมพ์
 - 3.3 การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ที่ขอรับและได้รับบริจาค
- ตอนที่ 4 แหล่งบริจาคสิ่งพิมพ์
- ตอนที่ 5 สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาค
- ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1.1 ตำแหน่งงาน

สถานภาพการปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยตำแหน่งงาน ระยะเวลาปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ และงานอื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์รับผิดชอบ นอกเหนือจากงานที่รับบริจาคสิ่งพิมพ์ ดังรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 1-3 ดังนี้

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน 23 คน ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางจำนวน 10 แห่ง และในส่วนภูมิภาคจำนวน 13 แห่ง รวมจำนวน 23 แห่ง ซึ่งมีทั้งหัวหน้าฝ่ายจัดหาทรัพยากรห้องสมุด หัวหน้างานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ บรรณารักษ์ฝ่ายจัดหาทรัพยากรห้องสมุด และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ นั้น พบว่า ผู้ตอบจำนวนสูงสุด (11 คน) มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์ฝ่ายจัดหาทรัพยากรห้องสมุด รองลงมา (8 คน) มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด น้อยที่สุด (1 คน) มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ส่วนผู้ตอบซึ่งมีตำแหน่งอื่นจำนวน 3 คน คือ เจ้าหน้าที่ธุรการ ห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (1 คน) และพนักงานห้องสมุดของมหา-วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ (1 คน) และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (1 คน)

เมื่อเปรียบเทียบสถานภาพผู้ตอบของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคแล้วพบว่าในส่วนกลางผู้ตอบมีสถานภาพเป็นหัวหน้าฝ่ายมากที่สุด (6 คน) ขณะที่ในส่วนภูมิภาคมีสถานภาพเป็นบรรณารักษ์ฝ่ายจัดหาทรัพยากรห้องสมุดมากที่สุด (9 คน) (ดูตารางที่ 1.)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1

สถานการณ์ของผู้ตอบ

สถานการณ์ของผู้ตอบ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฉ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มธ	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มสธ	มอ (ป)		มอ (ท)	มอภ	สทม
หัวหน้าฝ่ายจัดหาพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด	x	x	x		x	x			x				x			x								8
หัวหน้างานรับบริจาคสิ่งพิมพ์				x																				1
บรรณารักษ์ฝ่ายจัดหาทรัพยากรห้องสมุด อื่น ๆ							x		x	x	x		x	x		x		x	x	x	x			11
เจ้าหน้าที่ธุรการ							x (x)											x					x	3 (1)
พนักงานห้องสมุด																		(x)					(x)	(2)

1.2 ระยะเวลาปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระยะเวลาปฏิบัติงานของผู้ตอบส่วนใหญ่ พบว่าอยู่ในระยะเวลา 1-5 ปี (15 คน) รองลงมา 6-10 ปี (3 คน) และน้อยที่สุด 16-20 ปี (1 คน)

ผู้ปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระยะเวลา 1-5 ปี มากที่สุด (15 คน) และอีก 1 คนปฏิบัติงานระยะเวลา 6-10 ปี แต่ผู้ปฏิบัติงานรับบริจาคของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางมีระยะเวลาปฏิบัติงานกระจายไปทุกกลุ่ม คือ 1-5 ปี (3 คน) 8-10 ปี (3 คน) 11-15 ปี (2 คน) 16-20 ปี (1 คน) และ 20-25 ปี (2 คน) ตามลำดับ (ดูตารางที่ 2)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2

ระยะเวลาปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

ระยะเวลาปฏิบัติงาน	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฉ	มก	มช	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจช	สจพ	สจล	สพบ	มช	มธ	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มสช	มอ (ป)		มอ (ท)	มอณ	สทม
1 - 5 ปี							x	x		x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	15
6 - 10 ปี				x		x									x									3
11 - 15 ปี					x					x														2
16 - 20 ปี	x																							1
20 - 25 ปี		x	x																					2

1.3 งานอื่นๆที่ปฏิบัตินอกเหนือจากงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

ในการสอบถามผู้ปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ในเรื่องงานอื่นๆ ที่ปฏิบัติ นอกเหนือจากงานรับบริจาค ปรากฏว่าผู้ปฏิบัติงานรับบริจาคของห้องสมุดส่วนใหญ่ (18 คน) ต้อง ปฏิบัติงานอื่นๆ ด้วย มีเพียงส่วนน้อย (5 คน) ที่ปฏิบัติงานรับบริจาคเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นผู้ ปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคทั้งหมด

สำหรับงานอื่นๆที่ต้องปฏิบัตินั้นปรากฏว่า งานบริหาร เป็นงานที่ผู้ปฏิบัติงาน รับบริจาคสิ่งพิมพ์ จำนวนสูงสุด (9 คน) ต้องปฏิบัติ รองลงมา (6 คน) รับผิดชอบงานจัดซื้อ น้อยที่สุด (2 คน) เท่ากันรับผิดชอบงานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการ และงานธุรการ

เมื่อเปรียบเทียบงานอื่น ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด มหาวิทยาลัยในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคต้องทำแล้ว ปรากฏว่าผู้ปฏิบัติงานของห้องสมุด มหาวิทยาลัยในส่วนกลางทุกคน (10 คน) ต้องปฏิบัติงานอื่นๆ ด้วย โดยส่วนใหญ่ (7 คน) รับผิดชอบ งานบริหาร ส่วนน้อย (1 คน) เท่ากันรับผิดชอบงานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการ และงานธุรการ ส่วนห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค พบว่าบุคลากรที่ต้องปฏิบัติงานอื่นๆ มี จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานแต่ละประเภทกระจายออกไปคือ งานบริการ และงานจัดซื้อ จำนวน 2 คน เท่ากัน ส่วนงานแลกเปลี่ยน งานลงทะเบียน งานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรราย การ และงานธุรการ มีผู้ปฏิบัติรับผิดชอบงานละ 1 คน (ดูตารางที่ 3)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3

งานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

งานอื่น ๆ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฉ	มก	มช	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจข	สจพ	สจล	สพบ	มธ	มธ	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มสข	มธ (ป)		มธ (ท)	มอน	สทม
ปฏิบัติงานรับบริจาคอย่างเคี้ยว												X					X	X	X		X			5
ปฏิบัติงานอื่น ๆ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X				X	X	18
งานบริหาร	X	X	X	X	X	X							X			X								(9)
งานจัดซื้อ	X		X			X							X							X				(6)
งานแลกเปลี่ยน						X		X		X	X			X										(5)
งานลงทะเบียน																							X	(3)
งานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการ																X								(2)
งานธุรการ																							X	(2)

ตอนที่ 2 การบริหารงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วยข้อมูลหน่วยงาน ที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ บุคลากร และนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลในตารางที่ 4-8 ดังนี้

2.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

หน่วยงานที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยสามารถจำแนกได้ 3 แบบ คือ เป็นงานหนึ่งในฝ่ายจัดหา/พัฒนาทรัพยากรห้องสมุด และรวมกับงานแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ เป็นงานหนึ่งในฝ่ายจัดหา/พัฒนาทรัพยากรห้องสมุด แต่แยกออกจากงานแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ และเป็นงานหนึ่งที่รวมกับงานอื่น ๆ ของห้องสมุด

ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า หน่วยงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (19 แห่ง) เป็นงานหนึ่งในฝ่ายจัดหา/พัฒนาทรัพยากรห้องสมุดและรวมกับงานแลกเปลี่ยน รองลงมา (3 แห่ง) เป็นงานหนึ่งในฝ่ายจัดหา/ทรัพยากรห้องสมุด แต่แยกออกจากงานแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ สำหรับอื่น ๆ มีผู้ตอบ 1 แห่งคือ ห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีระบุว่างานรับบริจาคสิ่งพิมพ์อยู่ในสำนักงานผู้อำนวยการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยไม่มีความแตกต่างกันทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพราะส่วนใหญ่บริหารงานร่วมกับงานแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ และรวมอยู่ในฝ่ายจัดหาทรัพยากรห้องสมุด (ดูตารางที่ 4)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4

หน่วยงานที่รับผิดชอบการวิจัยดั่งพิมพ์

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										ส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฬ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มข	มม	มบ	มม	มมส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มสธ	มอ (ป)		มอ (ท)	มอช	สทม
หน่วยงานที่รับผิดชอบการวิจัยดั่งพิมพ์																								
เป็นงานหนึ่งในฝ่ายจัดหา/พัฒนาทรัพยากร ห้องสมุดและรวมกับงานแลกเปลี่ยน สิ่งพิมพ์	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	19
เป็นงานหนึ่งในฝ่ายจัดหา/พัฒนาทรัพยากร ห้องสมุดแต่แยกออกจากงานแลกเปลี่ยน สิ่งพิมพ์						x											x		x					3
อื่น ๆ (ส่วนงานผู้อำนวยการ)							x																	1

2.2 คู่มือปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

เมื่อสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (13 แห่ง) ไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ส่วนอีก 10 แห่ง มีคู่มือในการปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

หากพิจารณาห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ไม่มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่ (9 จาก 13 แห่ง) เป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ส่วนห้องสมุดในส่วนกลาง ส่วนใหญ่ (6 จาก 10 แห่ง) จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (ดูตารางที่ 5)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5

คู่มือปฏิบัติงาน

คู่มือ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)		
	จฉ	มก	มช	มว	มศก (ท)	มศว (ป)	สจช	สจท	สจล	สพบ	มธ	มช	มน	มบ	มม	มมส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มสช (ป)	มอ (ท)		มอน	สทม
มี	x	x	x	x		x				x	x						x		x		x		10
ไม่มี					x		x	x	x		x		x	x	x	x		x	x		x	x	13

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 จำนวนบุคลากรและเวลาปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์

บุคลากรที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ซึ่งรวมถึงบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ จำนวนบุคลากร และเวลาปฏิบัติงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังนี้

ประเภทของบุคลากรที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ พบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่ง (21 แห่ง) มีบรรณารักษ์รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ และห้องสมุดมหาวิทยาลัยจำนวน 19 แห่ง มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานบริจาคสิ่งพิมพ์

สำหรับห้องสมุดที่มีบรรณารักษ์รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ พบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (16 แห่ง) มีบรรณารักษ์ปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยมีจำนวนตั้งแต่ 1-4 คน และห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนน้อย (5 แห่ง) มีบรรณารักษ์ปฏิบัติงานบางเวลา โดยมีจำนวนตั้งแต่ 1-3 คน ส่วนห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์พบว่าส่วนใหญ่ (15 แห่ง) มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบางเวลา โดยมีจำนวนตั้งแต่ 1-3 คน และส่วนน้อย 4 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยมีจำนวนตั้งแต่ 1-2 คน (ดูตารางที่ 6)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6

จำนวนบุคลากรและเวลาปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิจัยดั่งพิมพ์

บุคลากร	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จณี	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มช	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ก)	มสธ	มอ (ป)		มอ (ท)	มอน	สทม
บรรณาธิการ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	21
ปฏิบัติงานเต็มเวลา	1	1		4			1	1	1		1	1	1	2	1		1	1	1	1	1	1	1	
ปฏิบัติงานบางเวลา			2		1	3				1														
เจ้าหน้าที่	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	19
ปฏิบัติงานเต็มเวลา	1	1									2	1							2	1				
ปฏิบัติงานบางเวลา			2			3	1		1	2	1			2	3	1	1		1			1	1	

2.4 นโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์

2.4.1 การจัดทำนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์

นโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีทั้งที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและไม่มีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (14 แห่ง) ไม่มีนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร และห้องสมุดส่วนน้อย (9 แห่ง) มีการจัดทำนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร

เมื่อพิจารณาการจัดทำนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค พบว่าห้องสมุดในส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่ (9 แห่ง) ไม่มีการจัดทำนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร และห้องสมุดส่วนน้อย (4 แห่ง) ที่มีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร ในขณะที่ห้องสมุดในส่วนกลาง จำนวน 5 แห่งเท่า ๆ กัน ที่มีการจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร และไม่มีการจัดทำนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร (ดูตารางที่ 7)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7

นโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร

นโยบายการรับบริจาค	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฬ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มธ	มม	มบ	มฉ	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มสธ	มอ (ป)		มอ (ท)	มอภ	สทม
มีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	x	x	x	x						x		x					x			x			x	9
ไม่มีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร					x	x	x	x	x		x		x	x	x	x		x	x		x	x		14

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.2 รายละเอียดของนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์

รายละเอียดในนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ที่นำไปสอบถามห้องสมุดมหาวิทยาลัยครอบคลุมประเภทของสิ่งพิมพ์ สาขาวิชา ลักษณะพิเศษของสิ่งพิมพ์ เงื่อนไขในการรับบริจาค ปีที่พิมพ์ และภาษาของสิ่งพิมพ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่ง (23 แห่ง) มีการกำหนดนโยบายในด้านสาขาวิชา ลักษณะพิเศษของสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และภาษาของสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาค ห้องสมุดมหาวิทยาลัย 18 แห่ง มีนโยบายกำหนดเงื่อนไขในการรับบริจาค และ 7 แห่ง มีนโยบายกำหนดประเภทของสิ่งพิมพ์

สำหรับนโยบายแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

นโยบายด้านประเภทของสิ่งพิมพ์ พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจำนวนสูงสุด 5 แห่ง รับบริจาคสิ่งพิมพ์ทุกประเภท ส่วนห้องสมุดอีก 2 แห่ง รับบริจาคสิ่งพิมพ์บางประเภท ได้แก่ ห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

นโยบายด้านสาขาวิชาของสิ่งพิมพ์ พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่ง (22 แห่ง) มีนโยบายรับสิ่งพิมพ์สาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนห้องสมุดอีก จำนวน 1 แห่ง รับเฉพาะสาขาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย คือ ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

นโยบายด้านลักษณะพิเศษของสิ่งพิมพ์ ห้องสมุดส่วนใหญ่ จำนวน 17 แห่ง กำหนดเรื่องการรับสิ่งพิมพ์ไม่มีจำหน่าย และ 6 แห่ง กำหนดเรื่องการรับสิ่งพิมพ์มีคุณค่าหายาก

นโยบายด้านเงื่อนไขในการรับบริจาค พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสูงสุดจำนวน 12 แห่ง มีเงื่อนไขในการรับบริจาคว่าไม่รับทุกเล่ม รองลงมา 6 แห่ง มีเงื่อนไขในการรับบริจาคว่าไม่จัดเป็นหมู่พิเศษ

นโยบายด้านปีที่พิมพ์ พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ 20 แห่ง ไม่กำหนดปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาค ห้องสมุดส่วนน้อย 3 แห่ง กำหนดปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาค คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

นโยบายด้านภาษาของสิ่งพิมพ์ พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ 21 แห่ง ไม่กำหนดภาษาของสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาค และอีก 2 แห่ง กำหนดภาษา คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ดูตารางที่ 8)

รายละเอียดในโบบการ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฉ	มก	มช	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มช	มน	มบ	มม	มมส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มสช	มอ (ป)		มอ (ท)	มอณ	สทม
ประเภทของสิ่งพิมพ์ (N=7)																								
รับวิชาทุกประเภท	x	x	x	x															x					5
รับวิชาบางประเภท							x			x														2
สาขาวิชา (N=23)										x														1
เฉพาะสาขาที่เปิดสอน										x									x					22
รวมสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
ลักษณะพิเศษของสิ่งพิมพ์ (N=23)																			x					6
มีคุณค่าหาหาก			x		x		x		x				x								x	x	x	17
ไม่มีจำหน่าย	x	x		x		x		x		x	x	x		x	x	x	x			x	x	x	x	
เงื่อนไขในการรับวิชา (N=18)																				x	x		x	12
ไม่รับทุกเล่ม	x	x		x	x					x		x	x	x	x									6
ไม่จัดเป็นหมวดพิเศษ			x			x	x	x	x							x								
ปีที่พิมพ์ (N=23)																								3
กำหนด			x	x						x														20
ไม่กำหนด	x	x			x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
ภาษาของสิ่งพิมพ์ (N=23)																								2
กำหนด		x																						21
ไม่กำหนด	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

ตอนที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วยข้อมูลการขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์ การได้รับบริจาคสิ่งพิมพ์ การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ที่ขอและได้รับบริจาคผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 9-15

3.1 การขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์

3.1.1 การรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่จะขอรับบริจาค

ในขั้นตอนการขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่จะขอรับบริจาคได้ 4 วิธีคือ จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดต่างๆ ส่งมาให้ จากสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ จากบุคคลและหน่วยงานที่เป็นแหล่งบริจาคโดยตรง และจากรายชื่อสิ่งพิมพ์ของแหล่งบริจาคที่ห้องสมุดรวบรวมขึ้นเอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัย เกือบทุกแห่ง (22 แห่ง) รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์จากสื่อประเภทต่าง ๆ รองลงมา (18 แห่ง) รวบรวมจากบุคคลและหน่วยงานที่เป็นแหล่งบริจาคโดยตรง และน้อยที่สุด (7 แห่ง) รวบรวมจาก รายชื่อสิ่งพิมพ์ของแหล่งบริจาคที่ห้องสมุดรวบรวมขึ้นเอง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบวิธีการรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่จะขอรับบริจาคของห้องสมุดมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งแล้ว พบว่า ห้องสมุดใช้ครบทั้ง 4 วิธี มี 6 แห่ง เป็นห้องสมุดในส่วนกลาง 2 แห่ง และในส่วนภูมิภาค 4 แห่ง ที่รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ เพียงวิธีเดียวมีจำนวน 3 แห่ง คือ ห้องสมุด 2 แห่ง รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์จากสื่อประเภทต่าง ๆ คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยรามคำแหง อีก 1 แห่ง รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์จากบุคคล และหน่วยงานที่เป็นแหล่งบริจาคโดยตรง คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ (ดูตารางที่ 9)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)		
	จฉ	มก	มช	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มธ	มธ	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มสธ (ป)	มอ (ท)		มอ (ท)	มอภ
จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดต่าง ๆ ส่งมาให้	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x			x	x	x	x	16
จากสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	22
จากบุคคลและหน่วยงานที่เป็นแหล่งบริจาค โดยตรง	x	x			x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	18
จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ของแหล่งบริจาคที่ห้องสมุด รวบรวมขึ้นเอง	x								x		x	x		x		x					x		7
รวม	4	3	1	1	3	2	3	2	3	4	2	4	4	2	4	2	4	1	2	3	3	3	

3.1.2 การติดต่อแหล่งบริจาคและการรับสิ่งพิมพ์ที่ขอบริจาค

เมื่อห้องสมุดรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่จะขอรับบริจาคด้วยวิธีต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ห้องสมุดต้องติดต่อแหล่งบริจาคเพื่อรับสิ่งพิมพ์ที่ขอบริจาค จากการสัมภาษณ์วิธีการติดต่อแหล่งบริจาคของห้องสมุดมหาวิทยาลัย 23 แห่งว่าใช้วิธีการใดดังต่อไปนี้คือ วิธีการแจ้งแหล่งบริจาคล่วงหน้าโดยโทรศัพท์/โทรสาร แจ้งแหล่งบริจาคโดยทำจดหมายอย่างเป็นทางการ กำหนดวันเวลาที่แน่นอน โดยไปติดต่อแหล่งบริจาคด้วยตนเอง ไปติดต่อด้วยตนเองโดยไม่มีการกำหนดวันเวลาที่แน่นอน และสมัครเป็นสมาชิกบอกรับประจำได้ การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (21 แห่ง) ใช้วิธีการแจ้งแหล่งบริจาคโดยทำจดหมายอย่างเป็นทางการ รองลงมา (12 แห่ง) ใช้วิธีการแจ้งแหล่งบริจาคล่วงหน้าโดยโทรศัพท์/โทรสาร ห้องสมุดจำนวนน้อยที่สุด (5 แห่ง) ใช้การสมัครเป็นสมาชิกบอกรับประจำ เมื่อเปรียบเทียบห้องสมุดในส่วนกลางและภูมิภาค พบว่า จำนวนห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ใช้วิธีการแจ้งแหล่งบริจาคโดยทำจดหมายอย่างเป็นทางการ ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เพราะมีห้องสมุดหนึ่งแห่งในส่วนกลาง (มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ) และห้องสมุด 1 แห่ง ในส่วนภูมิภาค (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้) ที่ไม่ใช้วิธีนี้ แต่วิธีการติดต่อโดยแจ้งแหล่งบริจาคล่วงหน้าโดยโทรศัพท์/โทรสารนั้น ห้องสมุดในส่วนกลางใช้มากกว่าห้องสมุดในภูมิภาค

ในด้านวิธีการรับสิ่งพิมพ์ที่ขอบริจาคมานั้น พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่ง (23 แห่ง) ให้แหล่งบริจาคส่งสิ่งพิมพ์ที่บริจาคมาให้ห้องสมุด และห้องสมุดส่วนใหญ่ (20 แห่ง) ได้ไปรับสิ่งพิมพ์ด้วยตนเองด้วย มีเพียงห้องสมุด 3 แห่ง ซึ่งเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่ไม่ไปรับสิ่งพิมพ์ด้วยตนเอง คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ (ดูตารางที่ 10)

วิธีการติดต่อแหล่ง/วิธีการรับสิ่งพิมพ์	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฉี	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มร	มน	มบ	มม	มส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มธ	มอ (ป)		มอ (ท)	มอภ	สทม
วิธีการติดต่อแหล่งบริจาค																								
แจ้งแหล่งบริจIDL่างหน้าโดยโทรศัพท์ / โทรสาร	x	x	x		x	x	x		x	x		x		x		x		x						12
แจ้งแหล่งบริจาคโดยทางจดหมาย อย่างเป็นทางการ	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	21
กำหนดวันเวลาที่แน่นอน โดยไปติดต่อ แหล่งบริจาคด้วยตนเอง		x					x	x	x		x	x		x			x	x				x		10
ไปติดต่อด้วยตนเองโดยไม่มีการกำหนด วันเวลาที่แน่นอน	x							x	x				x		x	x								6
สมัครเป็นสมาชิกขอรับประจำ	x					x			x	x		x												5
วิธีการรับสิ่งพิมพ์ที่ขอบริจาค																								
ไปรับด้วยตนเอง	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x	20
ให้แหล่งบริจาคส่งมาให้	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23

เมื่อสัมภาษณ์เรื่องค่าใช้จ่ายในกรณีที่ให้แหล่งส่งสิ่งพิมพ์มาให้ปรากฏว่าห้องสมุดทั้ง 23 แห่ง ให้แหล่งเสียค่าใช้จ่ายเอง

3.2 การได้รับบริจาคสิ่งพิมพ์

3.2.1 การติดต่อจากแหล่งบริจาค และการตอบรับการแจ้งของแหล่งบริจาค

นอกจากการขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์แล้ว ห้องสมุดมหาวิทยาลัยยังได้รับบริจาคสิ่งพิมพ์โดยแหล่งบริจาคได้ติดต่อห้องสมุดเองโดยไม่ต้องขอ สำหรับวิธีการติดต่อจากแหล่งบริจาค ที่สัมภาษณ์มี 4 วิธี ได้แก่ แจ้งด้วยตนเอง แจ้งทางโทรศัพท์ ทำจดหมายแจ้งมา และนำสิ่งพิมพ์มาให้ห้องสมุดโดยไม่ได้ออกล่วงหน้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่ง (22 แห่ง) ได้รับการติดต่อโดยแหล่งบริจาคทำจดหมายแจ้งมา รองลงมา (20 แห่ง) ได้รับการติดต่อโดยแหล่งนำสิ่งพิมพ์มาให้ห้องสมุดโดยไม่ได้ออกล่วงหน้า และน้อยที่สุด (11 แห่ง) มาแจ้งด้วยตนเอง

เมื่อเปรียบเทียบห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่า มีห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง 5 แห่ง ใช้วิธีการติดต่อแหล่งบริจาคทุกวิธี แต่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคมีเพียง 1 แห่งเท่านั้น คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ดูตารางที่ 11)

ในด้านวิธีการรับของห้องสมุด เมื่อได้รับการติดต่อจากแหล่งบริจาค ปรากฏว่าห้องสมุดส่วนใหญ่ (20 แห่ง) ให้แหล่งบริจาคจัดส่งมาให้ห้องสมุดได้เลย รองลงมา (11 แห่ง) ห้องสมุดขอไปคัดเลือกที่แหล่งบริจาค น้อยที่สุด (6 แห่ง) ขอรายชื่อสิ่งพิมพ์มาเพื่อขอทำการคัดเลือกก่อน

สำหรับวิธีการให้แหล่งบริจาคจัดส่งมาให้ห้องสมุดได้เลยนั้น พบว่า มีห้องสมุดในส่วนภูมิภาค 3 แห่ง ที่ไม่ได้ใช้วิธีนี้ คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร (วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์) และห้องสมุดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ต้องมีการคัดเลือกก่อนรับบริจาค (ดูตารางที่ 11)

วิธีการติดต่อ/การตอบรับ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฉี	มก	มช	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มธ	มม	มบ	มม	มมส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มธย	มอ (ป)		มอ (ท)	มอน	สทม
วิธีการติดต่อจากแหล่งบริจาค																								
มาแจ้งด้วยตนเอง	X	X		X	X			X	X		X	X							X	X			X	11
แจ้งทางโทรศัพท์	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X			X		X		X					13
ทำจดหมายแจ้งมา	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	22
นำสิ่งพิมพ์มาให้ห้องสมุดโดยไม่ได้ บอกล่วงหน้า	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X			20
การตอบรับการแจ้งของแหล่งบริจาค																								
ขอรายชื่อสิ่งพิมพ์มาเพื่อพิจารณาคัดเลือกก่อน	X		X		X		X							X	X									6
ขอไปคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่แหล่งบริจาค	X	X			X	X	X		X		X			X		X	X	X						11
ให้แหล่งบริจาคจัดส่งมาให้ห้องสมุดได้เลย	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X		X		X	X	X	X	X	20

3.2.2 การคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาค

ในการคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาค ปรากฏว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัย เกือบทุกแห่ง (22 แห่ง) คัดเลือกโดยพิจารณาเนื้อหาและสาขาวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน และพิจารณาความทันสมัยของสิ่งพิมพ์ รองลงมา (20 แห่ง) คัดเลือกสิ่งพิมพ์ไม่ซ้ำซ้อนกับสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในห้องสมุด น้อยที่สุด (14 แห่ง) คัดเลือกโดยพิจารณาคุณค่าของสิ่งพิมพ์ ในแง่ของภาษาและวิชาการ (ดูตารางที่ 12)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคัดเลือกสิ่งพิมพ์	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)		
	จฉ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มธ	มม	มบ	มม	มสจ (พ)	มศว (ภ)	มสภ	มอ (ป)	มอ (ท)		มอช	สทม
ไม่ให้เข้าชื้อนกับสิ่งพิมพ์ที่อยู่ในห้องสมุด	X	X	X		X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	20
พิจารณาเนื้อหาและสาขาวิชาที่สอดคล้อง กับหลักสูตรการเรียนการสอน	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	22
พิจารณาความทันสมัยของสิ่งพิมพ์	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	22
พิจารณาคูณค่าของสิ่งพิมพ์ในแง่ของภาษา และวิชาการ	X	X	X		X		X	X			X	X	X		X		X	X		X			14
พิจารณาสภาพของสิ่งพิมพ์	X	X	X	X	X	X		X	X			X		X	X	X	X	X	X	X		X	17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์และการประทับตรา

3.3.1 การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาค

เมื่อห้องสมุดได้รับสิ่งพิมพ์ที่ขอและได้รับการบริจาคแล้ว จะต้องลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ดังกล่าว การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ที่ขอรับและได้รับการบริจาค จำแนกเป็น 3 เรื่อง คือวิธีการลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ และรูปแบบของการลงทะเบียน

วิธีการลงทะเบียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (17 แห่ง) ใช้วิธีการลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาคร่วมกับสิ่งพิมพ์ที่จะซื้อและแลกเปลี่ยน ห้องสมุดส่วนน้อย (6 แห่ง) ใช้วิธีการลงทะเบียนแยกจากสิ่งพิมพ์ที่จัดซื้อแต่รวมกับสิ่งพิมพ์ที่แลกเปลี่ยน ไม่มีห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งใดใช้วิธีการลงทะเบียนสิ่งพิมพ์บริจาคแยกต่างหาก

สำหรับการลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (17 แห่ง) ลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศแยกจากกัน ห้องสมุดส่วนน้อย (6 แห่ง) ลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศรวมกัน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคมีเพียงแห่งเดียวคือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ลงทะเบียนสิ่งพิมพ์รวมทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ในด้านรูปแบบของการลงทะเบียน ห้องสมุดส่วนใหญ่ (14 แห่ง) ลงทะเบียนในสมุดทะเบียน ห้องสมุดส่วนน้อย (3 แห่ง) ลงทะเบียนในรูปบัตรรายการ มีห้องสมุดในส่วนกลาง (2 แห่ง) และในส่วนภูมิภาค 3 แห่ง ที่มีการบันทึกรายการในคอมพิวเตอร์ (ดูตารางที่ 13)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฬ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มร	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มสธ (ป)	มอ (ท)		มอ	มอน	สจท
วิธีการลงทะเบียน																								
ร่วมกับสิ่งพิมพ์ที่จัดซื้อและแลกเปลี่ยน	X	X	X				X	X	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X		X	X	17
แยกจากสิ่งพิมพ์ที่จัดซื้อแต่ร่วมกับแลกเปลี่ยน				X	X	X						X					X				X			6
ลงทะเบียนสิ่งพิมพ์บริจาคแยกต่างหาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
การลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ																								
ลงรวม	X		X	X				X	X										X					6
ลงแยก		X			X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	17
รูปแบบของการลงทะเบียน																								
สมุดทะเบียน		X	X		X		X	X	X		X	X	X				X	X		X		X	X	14
บัตรรายการ				X					X									X						3
บันทึกรายการในคอมพิวเตอร์	X					X				X	X				X						X			6

3.3.2 การประทับตราสิ่งพิมพ์ที่มีผู้บริจาค

การประทับตราสิ่งพิมพ์ที่มีผู้บริจาค ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจำนวนใกล้เคียงกัน 11 แห่ง และ 12 แห่งมีการประทับตราผู้บริจาคสิ่งพิมพ์ และไม่มีการประทับตราผู้บริจาคสิ่งพิมพ์ตามลำดับ

สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้งหมด 11 แห่ง ที่มีการประทับตราสิ่งพิมพ์นั้น ห้องสมุดทุกแห่งมีการประทับตราและระบุแหล่งบริจาค และห้องสมุดมหาวิทยาลัย 5 แห่งประทับตราห้องสมุดที่ได้รับบริจาค มีห้องสมุดเพียง 1 แห่งเท่านั้นที่ประทับตราวันที่รับบริจาค (ดูตารางที่ 14)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14

การประทับตราผู้บริจาค

การประทับตรา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฉ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจย	สจพ	สจล	สพบ	มช	มธ	มน	มบ	มม	มมส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มสธ	มอ (ป)		มอ (ท)	มอน	สทม
ไม่มี			x			x	x	x	x	x		x	x	x			x	x				x		12
มี	x	x		x	x						x				x	x			x	x	x		x	11
แหล่งบริจาค	x	x		x	x						x				x	x			x	x	x		x	(11)
ห้องสมุดที่ได้รับบริจาค	x				x										x					x	x			(5)
วันที่รับบริจาค															x									(1)

3.3.3 การตอบขอบคุณแหล่งบริจาค

ในการตอบขอบคุณแหล่งบริจาค ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการ 3 รูปแบบ คือ ใช้แบบตอบขอบคุณที่จัดทำสำเร็จรูป ใช้ไปรษณียบัตร และจัดทำจดหมายตอบอย่างเป็นทางการในแต่ละครั้ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (16 แห่ง) ตอบขอบคุณแหล่งบริจาค โดยจัดทำจดหมายตอบอย่างเป็นทางการในแต่ละครั้ง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนน้อย (3 แห่ง) เลือกใช้ไปรษณียบัตรโดยเป็นห้องสมุดในสวนกลาง 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง และเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ดูตารางที่ 15)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15

การตอบขอบคุณ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การตอบขอบคุณ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฬ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มร	มน	นบ	นม	นมส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มสธ (ป)	มอ (ท)		มอ (ท)	มอภ	สทม
ใช้แบบตอบขอบคุณที่จัดทำสำเร็จรูป	x	x	x	x			x		x		x	x							x		x	x		11
ใช้ไปรษณีย์บัตร			x					x			x													3
จัดทำจดหมายตอบอย่างเป็นทางการ ในแต่ละครั้ง	x		x		x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x				x	16

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 แหล่งบริจาค ประกอบด้วยข้อมูลรายชื่อแหล่งบริจาคสิ่งพิมพ์ในด้านการรวบรวมและการจัดเรียงรายชื่อแหล่งบริจาค การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคควบคู่กับแหล่งบริจาค ดังมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตารางที่ 16-17 ดังนี้

4.1 การรวบรวมและการจัดเรียงรายชื่อแหล่งบริจาค

ในเรื่องการรวบรวมและการจัดเรียงรายชื่อแหล่งบริจาคปรากฏว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยจำนวนสูงสุด (13 แห่ง) ไม่รวบรวมรายชื่อแหล่งบริจาค และจำนวน 10 แห่ง มีการรวบรวมรายชื่อแหล่งบริจาค ในจำนวนห้องสมุด 10 แห่งที่มีการรวบรวมรายชื่อนั้นพบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัย 6 แห่งที่จัดเก็บรายชื่อแหล่งบริจาคแยกตามหน่วยงาน อีก 4 แห่ง ไม่แยกแต่จัดเรียงตามลำดับอักษรของชื่อหน่วยงาน สำหรับห้องสมุดที่มีการจัดแยกรายชื่อแหล่งบริจาคตามหน่วยงานนั้น ปรากฏว่าห้องสมุดทั้ง 6 แห่ง จัดเรียงตามหน่วยราชการ 5 แห่งจัดเรียงตามหน่วยงานเอกชน และ 1 แห่งจัดเรียงตามชื่อนุคคล (ดูตารางที่ 16)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรวบรวมรายชื่อ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฬ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มช	มช	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มธธ	มอ (ป)		มอ (ท)	มอช	สจท
ไม่รวบรวม		x		x	x	x	x	x						x	x				x	x	x	x	x	13
รวบรวม	x		x					x	x	x	x	x			x	x	x							10
แยกตามหน่วยงาน	x		x					x	x			x			x									6
หน่วยราชการ	x		x					x	x			x			x									(6)
หน่วยงานเอกชน	x		x						x			x			x									(5)
บุคคล									x															(1)
ไม่แยกโดยเรียงตามลำดับอักษร ของชื่อหน่วยงาน										x	x					x	x							4

4.2 การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่กับแหล่งบริจาค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (20 แห่ง) ไม่ทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่กับแหล่งบริจาค ส่วนน้อย (3 แห่ง) มีการจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่กับแหล่งบริจาค

สำหรับห้องสมุด 3 แห่งที่มีการจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่กับแหล่งบริจาค นั้นได้แก่ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งทั้ง 3 แห่งได้จัดทำรายชื่อในรูปแบบบัตร ไม่มีห้องสมุดแห่งใดรวบรวมลงสมุด และจัดพิมพ์เป็นเล่ม (ดูตารางที่ 17)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17

การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่กับแหล่งบริจาค

รายชื่อสิ่งพิมพ์	มหาวิทยาลัยสวนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม (N=23)			
	จฬ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจล	สพบ	มธ	มธ	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ก)	มสช	มอ (ป)		มอ (ท)	มอน	สทม
ไม่ทำ	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	20
ทำ																								3
ในรูปบัตร																								(3)
รวบรวมลงสมุด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จัดพิมพ์เป็นเล่ม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตอนที่ 5 สิ่งพิมพ์ที่ได้รับจากการบริจาค เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจสิ่งพิมพ์ที่ลงทะเบียน ในปี พ.ศ. 2534-2536 โดยเก็บข้อมูลจำนวนชื่อเรื่องของสิ่งพิมพ์ ประเภท สาขาวิชา และภาษาของสิ่งพิมพ์ ที่มีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ตลอดจนแหล่งที่บริจาคสิ่งพิมพ์ให้ห้องสมุดด้วย สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคทั้งหมด ที่นำมาวิเคราะห์มีจำนวน 54,813 ชื่อเรื่อง ในจำนวนนี้มีบางชื่อเรื่องที่ซ้ำกัน เนื่องจากในการสำรวจใช้วิธีการเก็บข้อมูลสิ่งพิมพ์โดยนับจำนวนชื่อเรื่องของสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดแต่ละแห่งได้รับบริจาค การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลในตารางที่ 18-21 ดังนี้

5.1 จำนวนสิ่งพิมพ์จำแนกตามประเภทและภาษา

สิ่งพิมพ์ที่ได้จากการบริจาคที่สำรวจจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย 23 แห่ง จำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์ เป็นหนังสือและรายงาน โดยรายงานสามารถแบ่งย่อยเป็นรายงานการประชุม รายงานการวิจัย และรายงานประจำปี ในด้านภาษาจำแนกเป็นสิ่งพิมพ์ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สิ่งพิมพ์ที่ได้จากการบริจาคของห้องสมุดมหาวิทยาลัย 23 แห่ง รวมกันมีจำนวนทั้งสิ้น 54,813 ชื่อเรื่อง เป็นสิ่งพิมพ์ภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 40,734 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 74.31) สำหรับประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาค พบว่า เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำนวนมากที่สุด 31,096 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 56.73) และเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทรายงาน 23,717 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.27)

เมื่อพิจารณากันจำนวนสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดที่ได้รับบริจาคสูงสุด พบว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้รับบริจาคสิ่งพิมพ์จำนวนสูงสุด 3,815 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.96) รองลงมาเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 3,804 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.94) และห้องสมุดที่รับบริจาคสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด 1,808 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.30) เป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (ดูตารางที่ 18)

ตารางที่ 18

จำนวนสิ่งพิมพ์จำนวนตามประเภทและภาษาของสิ่งพิมพ์

ประเภท/ภาษา	หนังสือ		รายงาน						รวม		รวมทั้งหมด	
			การประชุม		การวิจัย		ประจำปี		ท	ค	จำนวน	ร้อยละ
	ท	ค	ท	ค	ท	ค	ท	ค				
หอสมุดกลาง												
ส่วนกลาง												
จฬ	1176	430	248	50	855	374	512	159	2791	1013	3804	6.94
มก	1000	642	135	57	564	242	356	162	2055	1103	3158	5.76
มธ	1489	465	420	256	512	122	354	197	2775	1040	3815	6.96
มร	1811	412	153	62	445	130	150	45	2559	649	3208	5.85
มศก(ท)	563	364	289	93	354	146	230	70	1436	673	2109	3.85
มศว(ป)	684	452	321	125	510	198	279	115	1974	890	2684	4.80
สจธ	987	285	148	58	465	69	70	30	1627	442	2069	3.77
สจพ	561	345	248	89	636	122	53	27	1498	583	2081	3.80
สจล	715	452	210	111	389	345	89	51	1404	959	2363	4.31
สพบ	765	451	320	93	300	231	98	8	1483	783	2266	4.13
ส่วนภูมิภาค												
มธ	832	456	80	46	578	51	20	5	1387	558	1945	3.55
มธ	1560	459	125	85	785	324	78	26	2548	894	3442	6.28
มน	459	321	245	146	443	155	85	24	1232	646	1878	3.43
มบ	874	421	56	23	348	145	54	30	1332	619	1951	3.56
มม	689	278	123	35	541	278	116	53	1468	644	2112	3.85
มมส	845	452	125	78	751	99	32	20	1580	649	2229	3.35
มศก(พ)	1240	312	45	23	341	123	34	20	1360	478	1838	3.35
มศว(ภ)	826	420	56	32	322	110	45	23	1249	585	1834	4.07
มสธ	885	450	123	49	479	244	132	10	1359	753	2112	3.85
มธ(ป)	999	145	86	32	355	123	51	17	1491	317	1808	3.30
มธ(ท)	1256	348	156	24	516	211	34	14	1962	597	2559	4.67
มอน	971	254	120	48	354	125	78	21	1523	448	1971	3.60
สทม	945	244	12	10	254	89	19	4	1499	347	1577	2.88
รวม	22,238	8,858	3,844	1,625	11,741	3,009	3,019	479	40,734	14,079	54,813	100.00
รวมทั้งหมด	(31,096)		5,469		14,750		3,498		40,734	14,079	54,813	100.00
	31,096				23,717				40,734	14,079	54,813	
ร้อยละ	56.73				43.27				74.31	25.69	100.00	

ท = สิ่งพิมพ์ภาษาไทย

ค = สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ

5.2 สาขาวิชาของสิ่งพิมพ์ที่รับบริจาค

สิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย 23 แห่ง ได้จากการบริจาคสามารถจำแนกเป็น 17 สาขาวิชาตามการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 23 แห่ง ได้รับในแต่ละสาขารวมกันแล้ว สาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีจำนวนสูงสุด 6,732 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.28) รองลงมาเป็นสิ่งพิมพ์สาขาเทคโนโลยี 6,588 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.02) และน้อยที่สุดเป็นสิ่งพิมพ์ในสาขาบรรณานุกรม บรรณารักษศาสตร์ 1,001 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.83) (ดูตารางที่ 19)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชาของสิ่งพิมพ์	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม N=51,843	ร้อยละ			
	จฉี	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจล	สพบ	มช	มธ	มท	มป	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ก)	มสธ	มอ (ป)	มอ (ท)			มอว	สทม	
เรื่องทั่วไป	91	133	195	200	181	128	161	127	135	143	130	225	110	106	144	122	125	133	164	163	105	130	129	3,280	5.99
ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา	95	61	70	74	65	82	85	55	58	50	75	69	63	71	62	85	68	71	69	65	79	71	70	1,613	2.94
ประวัติศาสตร์	178	141	145	139	140	142	133	139	125	114	138	150	112	141	139	146	137	129	152	135	137	121	120	3,153	5.75
ภูมิศาสตร์ แผนที่ มนุษยวิทยา การพักผ่อน	175	141	121	115	95	135	125	91	95	90	155	128	135	123	131	145	140	97	105	101	139	113	105	2,800	5.11
สังคมศาสตร์	445	412	411	301	185	237	155	183	178	581	395	277	128	217	289	171	265	155	310	276	189	167	175	6,102	11.33
รัฐศาสตร์	218	278	290	201	50	131	85	81	75	233	257	158	131	125	113	152	145	135	184	175	95	114	75	3,501	6.39
กฎหมาย	208	130	150	131	30	83	51	65	70	80	101	131	92	85	90	54	95	91	151	61	59	85	25	2,118	3.86
การศึกษา	421	326	313	344	101	401	95	81	75	50	377	321	230	203	219	376	285	289	177	255	91	118	53	5,201	9.49
การดนตรี	228	130	214	126	113	121	95	114	91	85	154	261	133	145	110	141	130	101	95	121	85	112	95	3,000	5.47
ศิลปะ	134	121	113	130	175	99	43	34	21	33	89	83	91	89	75	81	45	79	81	53	48	75	60	1,852	3.38
ภาษาศาสตร์และวรรณกรรม	258	100	105	116	31	101	30	23	95	90	155	128	135	89	289	171	265	155	310	276	189	167	175	1,410	2.57
วิทยาศาสตร์	584	130	150	131	30	83	51	65	70	80	101	131	92	232	113	152	145	135	184	175	95	114	75	6,732	12.28
การแพทย์	111	326	313	344	101	401	95	81	75	50	377	321	230	16	90	54	95	91	151	61	59	85	25	1,010	1.84
การเกษตร	75	130	214	126	113	121	95	114	91	85	154	261	133	89	219	376	285	289	177	255	91	118	53	3,851	7.03
เทคโนโลยี	472	375	332	455	131	390	301	322	291	101	285	375	200	95	188	219	312	105	179	286	279	291	265	6,588	12.02
การทหาร	61	70	61	82	75	66	127	135	110	106	84	67	83	31	75	67	84	89	64	70	73	81	85	1,601	2.94
บรรณานุกรม บรรณารักษศาสตร์	50	31	45	35	51	33	38	21	31	59	54	65	41	45	46	61	32	35	36	65	70	71	40	1,001	1.83

5.3 ปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดได้จากการบริจาค

สิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดได้จากการบริจาค สามารถจัดกลุ่มปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ เป็น 4 ช่วง คือ ช่วงก่อนปี พ.ศ. 2525 ช่วงปี พ.ศ. 2525-2530 ช่วงปี พ.ศ. 2531-2533 และช่วงปี พ.ศ. 2534-2536

ผลการวิเคราะห์ พบว่า สิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้จากการบริจาค จำนวนสูงสุด 19,838 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.19) เป็นสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2534-2536 จำนวนรองลงมา 17,865 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.59) เป็นสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2533 และจำนวนน้อยที่สุด 2,041 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.72) เป็นสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2525

สำหรับในช่วงปีก่อน พ.ศ.2525 พบว่า ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบสิ่งพิมพ์เป็นจำนวนสูงสุด 191 ชื่อเรื่อง ในช่วงปี พ.ศ.2525 - 2530 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รับผิดชอบสิ่งพิมพ์เป็นจำนวนสูงสุด 1,130 ชื่อเรื่อง ในช่วงปี พ.ศ.2531 - 2533 ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบสิ่งพิมพ์เป็นจำนวนสูงสุด 1,211 ชื่อเรื่อง และในช่วงปี พ.ศ.2534 - 2536 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รับผิดชอบสิ่งพิมพ์เป็นจำนวนสูงสุด 1,352 ชื่อเรื่อง (ดูตารางที่ 20)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีพิมพ์	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม N=54,813	ร้อยละ			
	จฉี	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	ศจช	ศจพ	ศจล	ศจบ	มช	มธ	มน	มบ	มม	มมส	มศก (ท)	มศว (ภ)	มสช	มอ (ป)			มอ (ท)	มอน	ศกม
ก่อนปี 2525	191	114	188	133	85	76	90	85	100	85	95	101	80	65	71	63	71	36	51	70	98	45	48	2,041	3.72
2525-2530	1101	810	1130	910	510	781	595	612	753	532	405	995	478	493	510	573	631	588	600	369	856	512	325	15,069	27.49
2531-2533	1211	1020	1145	995	703	958	644	731	859	810	610	1035	531	611	793	855	581	571	651	583	795	613	560	17,865	32.59
2534-2536	1301	1214	1352	1170	811	869	740	653	651	839	835	1311	789	782	738	738	555	639	810	786	810	801	644	19,838	36.19

5.4 แหล่งบริจาคสิ่งพิมพ์

แหล่งบริจาคสิ่งพิมพ์ให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสามารถจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ หน่วยงานราชการจำนวน 584 แห่ง หน่วยงานเอกชนจำนวน 142 แห่ง และหน่วยงานต่างประเทศจำนวน 45 แห่ง หน่วยงานแต่ละกลุ่ม สามารถแบ่งย่อยได้ดังนี้ หน่วยงานราชการประกอบด้วย หน่วยงานราชการอิสระ กระทรวง ทบวง กรม สถาบันการศึกษา และรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชนประกอบด้วย ธนาคาร บริษัท มูลนิธิ สถาบันการศึกษา สถาบันอาชีพ สมาคม/ชมรม ส่วนหน่วยงานต่างประเทศครอบคลุมองค์การระหว่างประเทศ สถาบันการศึกษา เป็นต้น (ภาคผนวก ค)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคจำนวนสูงสุด 37,710 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 68.80) เป็นสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานราชการบริจาค รองลงมา 10,958 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.99) เป็นสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานเอกชนบริจาค และน้อยที่สุด 6,145 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.21) เป็นสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานต่างประเทศบริจาคให้ (ดูตารางที่ 21)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคจำแนกตามแหล่งบริจาค

สิ่งพิมพ์ที่ได้รับ	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง (N=10)										มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (N=13)										รวม N=	ร้อยละ			
	จฬ	มก	มธ	มร	มศก (ท)	มศว (ป)	สจธ	สจพ	สจร	สพบ	มช	มร	มน	มบ	มม	มมส	มศก (พ)	มศว (ภ)	มสธ	มอ (ป)			มอ (ท)	มอภ	สภม
หน่วยงานราชการ	2012	1901	2138	1911	1371	1639	1358	1411	1378	1633	1631	1651	1401	1577	1401	1655	1313	1385	1564	1501	1355	1378	1279	37,710	68.80
หน่วยงานเอกชน	1002	853	1000	745	500	654	511	365	785	400	213	1001	270	273	411	370	400	248	348	206	804	392	197	10,958	19.99
หน่วยงานต่างประเทศ	790	404	677	552	238	391	200	305	200	233	101	790	207	101	300	204	125	201	200	101	400	201	101	6,145	11.21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

6.1 ปัญหาในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลในตารางที่ 22 ดังนี้

ปัญหาในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์พบว่า ปัญหาทุกรายการมีห้องสมุดมหาวิทยาลัยตอบทุกแห่ง โดยพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง 19 รายการ และปัญหาระดับน้อย 5 รายการ แต่ไม่มีปัญหาในระดับมาก และระดับน้อยมาก สำหรับปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งมี 19 รายการ ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคทำให้เกิดปัญหากับสถานที่เก็บ ($\bar{X}=3.48$) สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่ค้่อยตรงกับความต้องการ ($\bar{X}=3.22$) สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคมีสภาพเก่าและล้าสมัย ($\bar{X}=3.17$) คู่มือแนะแหล่งสิ่งพิมพ์ให้เปล่านั้นน้อยและไม่ทันสมัย ($\bar{X}=3.13$) และการคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคต้องใช้เวลาและกำลังคน ($\bar{X}=3.09$) ส่วนปัญหาในระดับน้อย 5 รายการ เรียงจากลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ปัญหา ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการเดินทางไปรับสิ่งพิมพ์ ($\bar{X}=2.43$) ไม่มีนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X}=2.39$) รายละเอียดของสถานที่ตั้งของแหล่งบริจาคไม่ชัดเจนทำให้มีปัญหาในการติดตามไปรับสิ่งพิมพ์ ($\bar{X}=2.30$) แหล่งบริจาคกำหนดเงื่อนไขพิเศษในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ ($\bar{X}=2.30$) และนโยบายมีรายละเอียดที่นำไปปฏิบัติไม่ได้ ($\bar{X}=2.09$)

สำหรับปัญหาในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูง 5 อันดับแรกนั้น เป็นปัญหาในด้านการได้รับบริจาคสิ่งพิมพ์ 4 รายการ อีก 1 รายการเป็นปัญหาในด้านแหล่งบริจาคคือ ปัญหาคู่มือและแหล่งสิ่งพิมพ์ให้เปล่านั้นน้อยและไม่ทันสมัย ($\bar{X}=3.13$)

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง มีปัญหาในระดับมาก 1 รายการคือ สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคมีสภาพเก่าและล้าสมัย ($\bar{X}=3.60$) แต่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ไม่มีปัญหาในระดับมาก ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางมีปัญหาในระดับปานกลาง 16 รายการ ส่วนห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคมีปัญหาในระดับปานกลาง 21 รายการ และห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางมีปัญหาในระดับน้อย 7 รายการ ในขณะที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคมีปัญหาในระดับน้อยเพียง 3 รายการ (ดูตารางที่ 22)

ตารางที่ 22

ปัญหาในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์

	มหาวิทยาลัย		ส่วนกลาง (N=10)		ส่วนภูมิภาค (N=13)		รวม (N=23)		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
รายการปัญหา									
การบริหารงานการรับบริจาคสิ่งพิมพ์-									
บุคลากร									
จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานรับบริจาคมีไม่เพียงพอ	3.00	0.63	ปานกลาง	3.00	0.68	ปานกลาง	3.00	0.66	ปานกลาง
บุคลากรรับบริจาคปฏิบัติงานได้บางเวลา	3.00	0.63	ปานกลาง	2.85	0.95	ปานกลาง	2.91	0.83	ปานกลาง
นโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์:									
ไม่มีนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร	2.00	1.00	น้อย	2.69	1.07	ปานกลาง	2.39	1.09	น้อย
นโยบายมีรายละเอียดที่นำไปปฏิบัติไม่ได้	1.90	0.70	น้อย	2.23	1.05	น้อย	2.09	0.93	น้อย
ขั้นตอนการดำเนินงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์:									
การขอรับบริจาคสิ่งพิมพ์:									
ไม่ทราบรายละเอียดของข้อมูลของแหล่งบริจาค	2.50	1.12	น้อย	2.69	0.91	ปานกลาง	2.61	1.01	ปานกลาง
คู่มือแหล่งบริจาคให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน	3.00	1.18	ปานกลาง	2.77	0.89	ปานกลาง	2.87	1.03	ปานกลาง
ไม่มีบุคลากรที่ติดตามข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของแหล่งที่จะขอรับบริจาคโดยเฉพาะ	2.70	0.78	ปานกลาง	3.31	0.72	ปานกลาง	3.04	0.81	ปานกลาง

มหาวิทยาลัย	ส่วนกลาง (N=10)			ส่วนภูมิภาค (N=13)			รวม (N=23)		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
รายการปัญหา									
การติดต่อกับแหล่งบริจาคมีความยุ่งยากและต้องใช้เวลา	2.60	1.11	ปานกลาง	3.00	0.96	ปานกลาง	2.92	0.92	ปานกลาง
ความไม่สะดวกในการเดินทางไปรับสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาค	2.50	1.02	น้อย	3.08	1.00	ปานกลาง	2.83	1.05	ปานกลาง
ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการเดินทางไปรับสิ่งพิมพ์	2.30	1.00	น้อย	2.69	0.99	ปานกลาง	2.43	1.02	น้อย
การได้รับบริจาคสิ่งพิมพ์									
รายละเอียดของสถานที่ตั้งของแหล่งบริจาคไม่ชัดเจน ทำให้มีปัญหาในการติดตามไปรับสิ่งพิมพ์	2.40	1.02	น้อย	2.23	0.70	น้อย	2.30	0.86	น้อย
แหล่งบริจาคกำหนดเงื่อนไขพิเศษในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์	2.50	0.81	น้อย	2.15	0.95	น้อย	2.30	0.91	น้อย
สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคมีสภาพเก่าและฉ่ำมึน	3.60	0.66	มาก	2.85	0.77	ปานกลาง	3.17	0.82	ปานกลาง
สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคชำรุดกับที่มีในท้องตลาด	3.10	1.04	ปานกลาง	2.92	0.62	ปานกลาง	3.00	0.83	ปานกลาง
การคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคต้องใช้เวลาและกำลังคน	3.20	1.08	ปานกลาง	3.00	0.96	ปานกลาง	3.09	1.02	ปานกลาง

	มหาวิทยาลัย			ส่วนกลาง (N=10)			ส่วนภูมิภาค (N=13)			รวม (N=23)		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
รายการปัญหา												
สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคโดยไม่ แจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่คล้อง ตรงกับความต้องการ	3.10	0.94	ปานกลาง	3.31	0.91	ปานกลาง	3.22	0.93	ปานกลาง			
สิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคทำให้เกิด ปัญหากับสถานที่เก็บ	3.50	0.81	ปานกลาง	3.46	0.93	ปานกลาง	3.48	0.88	ปานกลาง			
แหล่งบริจาค												
ขาดข้อมูลของแหล่งบริจาค	2.70	0.90	ปานกลาง	3.00	0.78	ปานกลาง	2.87	0.85	ปานกลาง			
จำนวนแหล่งบริจาคยังมีน้อย	2.90	1.14	ปานกลาง	2.92	0.62	ปานกลาง	2.91	0.88	ปานกลาง			
ห้องสมุดไม่ได้รวบรวมรายชื่อ แหล่งบริจาคอย่างสม่ำเสมอ	2.80	1.08	ปานกลาง	3.90	0.78	ปานกลาง	2.91	0.88	ปานกลาง			
แหล่งบริจาคสิ่งพิมพ์ที่ไม่ตรงกับ ความต้องการของผู้ใช้ ห้องสมุด	2.70	1.00	ปานกลาง	2.92	0.73	ปานกลาง	2.83	0.87	ปานกลาง			
ห้องสมุดไม่มีการติดต่อกับแหล่ง อ้างอิงเป็นระบบ	2.70	1.00	ปานกลาง	3.00	0.78	ปานกลาง	2.87	0.90	ปานกลาง			
สถานที่ตั้งของห้องสมุดกับแหล่ง บริจาคอยู่ห่างไกลทำให้การ ติดต่อสื่อสารไม่สะดวก	2.80	1.17	ปานกลาง	2.85	1.03	ปานกลาง	2.83	1.09	ปานกลาง			
คู่มือแนะนำแหล่งสิ่งพิมพ์ให้เปล่า มีน้อยและไม่ทันสมัย	3.00	1.00	ปานกลาง	3.23	0.89	ปานกลาง	3.13	0.95	ปานกลาง			

6.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะในการรับบริจาคสิ่งพิมพ์จากแบบ สัมภาษณ์ปลายเปิด พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับบริจาค ดังนี้

6.2.1 บุคลากร

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 11 แห่ง ที่ให้ข้อเสนอแนะด้าน บุคลากร โดยจำแนกเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง 6 แห่ง และห้องสมุดมหาวิทยาลัยใน ส่วนภูมิภาค 5 แห่ง มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานรับบริจาคสิ่งพิมพ์ คือบุคลากรควรมี เวลาปฏิบัติงานเต็มเวลา (8 แห่ง) ควรมีบุคลากรปฏิบัติงานโดยตรง (2 แห่ง) บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ควรมีอย่างน้อย 2 คน (1 แห่ง)

6.2.2 นโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 4 แห่ง ที่ให้ข้อเสนอแนะด้าน นโยบาย โดยจำแนกเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง 2 แห่ง และห้องสมุดมหาวิทยาลัยใน ส่วนภูมิภาค 2 แห่ง มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ คือ ห้องสมุดควรมีการ กำหนดนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์ที่แน่นอน และควรจัดทำนโยบายการรับบริจาคสิ่งพิมพ์เป็น ลายลักษณ์อักษร (2 แห่งเท่ากัน)

6.2.3 สิ่งพิมพ์

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง จำนวน 2 แห่ง เสนอแนะว่า ก่อนรับบริจาคสิ่งพิมพ์ควรชี้แจงนโยบายให้ผู้บริจาคทราบ เพื่อขจัดความไม่พอใจในกรณีห้อง สมุดตัดสิ่งพิมพ์บางเล่มทิ้ง และควรเตรียมสถานที่จัดเก็บสิ่งพิมพ์ที่ได้รับบริจาคให้เพียงพอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย